

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 27 januari 1938 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av verkställd granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning.

För den enligt § 42 mom. 2 i riksdagsordningen ett av lagutskotten åliggande granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning ha båda kamrarna till lagutskott hänvisat justitieombudsmannens vid innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Första lagutskottet, som verkställt granskningen, har för ifrågavarande ändamål från justitieombudsmansexpeditionen mottagit dels de diaries, vilka år 1937 förts i nämnda expedition och under justitieombudsmannens ämbetsresor, dels ock expeditionens registratur för samma år. Därjämte ha på särskild begäran handlingarna rörande vissa av justitieombudsmannen handlagda ärenden hållits utskottet tillhanda.

Över den numera fullbordade granskningen får utskottet härmed avgiva utlåtande.

I ämbetsberättelsen meddelas till en början att justitieombudsmannen Nils Ljunggren med stöd av 25 § i den för justitieombudsmannen gällande instruktion begagnat sig av semester under tiderna den 5—den 15 juli och den 13 september—16 oktober samt att under nämnda tider justitieombudsmannens av riksdagen utsedde suppleant och efterträdare, revisionssekreteraren Knut Nissen, förestått ämbetet.

Ämbetsberättelsen upptager härefter redogörelse dels för sådana mot tjänstemän för fel eller försummelse i tjänsten anställda åtal, vilka under året blivit slutligen avgjorda eller i någon instans prövade, dels ock för ett ärende, som föranlett åtgärd för disciplinär bestraffning mot tjänsteman.

Justitieombudsmannen redogör vidare i berättelsen för vissa ärenden, som ej föranlett åtal eller disciplinär åtgärd, samt meddelar därvid, att han, i likhet med vad tidigare skett, under denna avdelning intagit redogörelse för allenast ett mindre antal under år 1937 behandlade ärenden.

I ämbetsberättelsen äro därefter intagna av justitieombudsmannen nedannämnda dagar under år 1937 till Konungen avlåtna framställningar, nämligen

den 9 april angående bestämmelser om fördelning av kostnaderna för tjänsteresor i vissa fall;

den 25 november angående upprättande av centrala register över personer, vilka dömts till ansvar för vissa brott, som vid återfall utöva iterationsverkan;

den 28 december angående förtydligande bestämmelser om lösen- och stämpelavgifter för vissa bevis m. m.; samt

den 31 december angående rätt för svarandepart, som beviljats fri rättegång, att kostnadsfritt erhålla protokoll i målet, även om begäran därom framställes först efter det utslag meddelats.

Justitieombudsmannen Ljunggren har under år 1937 företagit ämbetsresor inom Kristianstads, Malmöhus och Kopparbergs län, varjämte han verkställt inspektion av rådhusrätterna i Arboga och Vaxholm. I övrigt har justitieombudsmannens suppleant och efterträdare, revisionssekreteraren Nissen, inspekterat vissa myndigheter inom Kopparbergs län ävensom statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens vårdanstalt för alkoholister därstädes.

I avseende å vad under inspektionerna förekommit hänvisas i ämbetsberättelsen till det därunder förda diariet.

Över de under år 1937 handlagda klagomål och anställda åtal m. m. meddelas i berättelsen följande översikt:

»Antalet härstädes diarietförda ärenden under år 1937 har uppgått till 778.

Vid 1937 års början voro — fränsett ett antal balanserade ärenden av annan beskaffenhet — av förut inkomna klagomål eller eljest mot tjänstemän anhängiggjorda ärenden fortfarande under handläggning härstädes 44

Under år 1937 hava anhängiggjorts ärenden mot tjänstemän:

genom inkomna klagomål — däribland icke inberäknat ett antal anonyma skrifter, vilka icke diarietförts — ett antal av 469
samt på grund av anmärkningar, gjorda vid granskning av fångförteckningar eller vid ämbetsresa eller annorledes, ett antal av 146

Summa balanserade och inkomna ärenden mot tjänstemän 659

Av berörda 659 ärenden hava under 1937:

1) såsom återkallade avskrivits	7
2) till annan myndighet överlämnats	3
3) efter vederbörandes hörande fått förfalla	195
4) efter annorledes verkställd utredning avskrivits	155
5) utan åtgärd avskrivits	153
6) till åtal hänvisats	14
7) föranlett åtgärd för disciplinär bestraffning	1
8) föranlett annan åtgärd än enligt 6 och 7	87
9) föranlett framställning till Kungl. Maj:t	1

och äro vid 1937 års slut:

10) i avbidan på infordrad förklaring, påminnellers avgivande eller annan utredning vilande	33
11) i avbidan på domstols eller myndighets beslut vilande	5
12) på prövning beroende	5

Summa 659

Under år 1937 har, såsom av ovanstående redogörelse framgår, i 15 ärenden, varav ett ärende avsett sex tjänstemän och ett annat ärende två tjänstemän, beslutits anställande av åtal eller vidtagande av åtgärd för disciplinär bestraffning mot tjänstemän, nämligen

på grund av förd klagan mot	19
av annan anledning mot	2

Summa 21

Sälunda har för nedan angivna fel eller försummelser i tjänsten förordnats om åtal mot:

- 1) t. f. landsfiskal för missbrukande av tjänsteställning såsom allmän åklagare (sid. 45 o. f.);
- 2) kyrkoherde för olämpliga uttalanden i predikan (sid. 54 o. f.);
- 3) kyrkoherde för försummelse vid granskning av mantalslängd (sid. 60 o. f.);
- 4) häradsskrivare för upptagande av röstberättigad person i röstlängd såsom icke röstberättigad (sid. 66 o. f.);
- 5) ledamöter av domkapitel för disponerande av stiftelsens tillgångar för annat ändamål än det med stiftelsen avsedda (sid. 94 o. f.);
- 6) poliskommissarie för bristande tillsyn över verkställighet av bötesförvandlingsbeslut och underlåtenhet att vidtaga åtgärder för brotts beivrande m. m. (sid. 112 o. f.);
- 7) utmätningsman för försummelse vid förande av dagbok i utsökningsmål (sid. 71 o. f.);
- 8) platsledare hos statens arbetslöshetskommission för utbetalning av avlöningsmedel, som enligt införselbeslut skolat innehållas (sid. 79 o. f.);
- 9) landsfiskal för felaktig behandling av införselärende (sid. 79 o. f.);
- 10) kriminalkonstapel för förskingring av uppburna bötesmedel m. m.;
- 11) häradshövding för felaktigt förordnande av boutredningsman m. m.;
- 12) landsfiskal för införpassande till straffanstalt av en till frihetsstraff dömd person, ehuru denne sökt nåd (sid. 104 o. f.);
- 13) stadsfiskal för olaga husrannsakan;
- 14) landsfiskal för felaktigt förfarande vid verkställighet av bötesstraff; samt
- 15) stadsfiskal för kallelse till förnyat polisförhör, som icke varit behöfligt.

Därjämte har åtgärd för disciplinär bestraffning för tjänstefel vidtagits mot:

- 16) c. o. ingenjörssassistent vid telegrafverket för underlåtenhet att återbetala för hög resekostnadsersättning (sid. 134 o. f.).»

Berättelsen upptager vidare meddelande därom, att sedan början av senaste lagtima riksdag någon förklaring av lag, i den ordning § 19 regeringsformen bestämmer, icke blivit av Kungl. Maj:t meddelad.

Vid berättelsen äro såsom bilagor fogade en tabell och fyra förteckningar

Tabellen avser samtliga av 1937 års riksdag avlätna skrivelser m. m. i nummerföljd enligt fjortonde samlingen av bihanget till riksdagens protokoll. Förteckningarna upptaga dels de av 1937 års riksdag till Konungen avlätna skrivelser jämte uppgifter om de åtgärder, som under nämnda år vidtagits i anledning av samma skrivelser, dels sådana i sistberörda förteckning angivna ärenden, som vid utgången av år 1937 ännu voro i sin helhet eller till någon del på Kungl. Maj:ts prövning beroende, dels ärenden, som hos Kungl. Maj:t anhängiggjorts genom skrivelser från riksdagen före år 1937 men vid samma års början varit i sin helhet eller till någon del oavgjorda, jämte uppgift om den behandling dessa ärenden undergått under år 1937, dels ock ärenden, som hos Kungl. Maj:t anhängiggjorts genom skrivelser från justitieombudsmannen före den 1 januari 1937 och vari under år 1937 åtgärd vidtagits eller vilka vid samma års slut ännu voro på Kungl. Maj:ts prövning beroende, jämte kortfattad uppgift om ärendenas behandling.

Vid den granskning av justitieombudsmannens ämbetsförvaltning, som utskottet grundlagsenligt förehaft, har någon anledning till anmärkning icke förekommit, vilket utskottet härmed för riksdagen

anmäler.

Stockholm den 27 januari 1938.

På första lagutskottets vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar *Karl Emil Johanson, Wagnsson, Ewerlöf, Branting, Gärde, Englund, Verner Andersson* och *Karl Johan Olsson*:

från andra kammaren: herrar *Bergquist, Lindqvist, Lindmark, Berg, Larsson* i Hede och *Lindberg* i Stockholm, fru *Gustafson* samt herr *Gustafsson* i Lekåsa.